

ONTWERPBESLUIT BRABANTSE WAL

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (Pb EG L 387);

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Ossendrecht**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):

H2310	Psammofiele heide met <i>Calluna</i> en <i>Genista</i>
H2330	Open grasland met <i>Corynephorus</i> - en <i>Agrostis</i> -soorten op landduinen
H3110	Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (<i>Littorelletalia uniflorae</i>)
H3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het <i>Littorelletalia uniflorae</i> en/of <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
H3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i>
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire soorten aangeduid met een sterretje):

H1166	Kamsalamander
H1831	Drijvende waterweegbree

Artikel 2

1. Als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) **Brabantse Wal** zoals aangewezen bij besluit van 24 maart 2000 (N/2000/337, Stcrt. 2000, nr. 65) worden aangewezen of komen te vervallen: de in paragraaf 3.3 van de nota van toelichting genoemde gebieden.

2. Paragrafen 3.1 en 3.3 van de nota van toelichting behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit van 24 maart 2000, worden vervangen door de paragrafen 3.1, 3.3 en 3.4 van de nota van toelichting bij dit besluit.
3. De hoofdstukken 5, 6 en 7 van de nota van toelichting behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit vervallen.
4. De kaart behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 3

1. De aanwijzingen bedoeld in artikel 1 en 2, en de wijziging van het in artikel 2 bedoelde besluit, gaan vergezeld van een nota van toelichting en een kaart, welke deel uitmaken van dit besluit.
2. De in de artikelen 1 en 2 bedoelde speciale beschermingszones vormen samen het Natura2000-gebied **Brabantse Wal**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998, is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 4

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter visie gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Zuid van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Keizersgracht 5, 5611 GB EINDHOVEN. Tervisielegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>.

Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de tervisielegging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Brabantse Wal waarin opgenomen: nota van toelichting bij de aanwijzing van Ossendrecht als speciale beschermingszone in het kader van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn, alsmede nota van toelichting bij de wijziging van het besluit N/2000/337 tot aanwijzing van Brabantse Wal als speciale beschermingszone in het kader van de richtlijn 79/409/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Ossendrecht aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Tevens wordt de nota van toelichting behorend bij de aanwijzing van het gebied Brabantse Wal als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn gewijzigd. Beide aanwijzingen tezamen vormen het Natura2000-gebied Brabantse Wal, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting worden de aanwijzingen onder Habitat- en Vogelrichtlijn kort toegelicht. In dit hoofdstuk wordt tevens melding gemaakt van de status van beschermd natuurmoment voor een deel van het Natura2000-gebied, welke inmiddels is komen te vervallen of bij dit besluit komt te vervallen. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZINGEN HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Ossendrecht aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Brabantse Wal" en onder nummer NL9801055 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Het gebied is eveneens op 24 maart 2000 (N/2000/337) onder de naam Brabantse Wal aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, verder aangeduid als "Vogelrichtlijngebied". Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL3009003. Het besluit N/2000/337 is door middel van dit besluit gewijzigd. Uit het vorige besluit overgenomen tekst delen zijn in deze nota van toelichting cursief gezet¹.

Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt bij aanwijzing als speciale beschermingszone onder artikel 10a de status van de hieronder opgesomde natuurmonumenten². In dergelijke gevallen heeft de

¹ De afkorting sbz ("speciale beschermingszone") en de aanduiding "beschermingszone" zijn hierin vervangen door de term "Vogelrichtlijngebied"

² Beschermd en staatsnatuurmonumenten zijn in de periode 1968-98 aangewezen op grond van respectievelijk artikel 7 en 21 van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, nr. 572)

instandhoudingsdoelstelling voor de gedeelten van het Natura2000-gebied waarop de aanwijzingen als natuurmonument betrekking hadden, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in de vervallen besluiten (zie verder hoofdstuk 4).

Het beschermd natuurmonument Kortenhoeff is aangewezen op 23 mei 1979 (CRM 182-316537).

Het Natura2000-gebied Brabantse Wal (landelijk gebiedsnummer 128) omvat het Vogelrichtlijngebied Brabantse Wal en het Habitatrichtlijngebied Ossendrecht. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Brabantse Wal ligt in de provincie Noord-Brabant en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Bergen op Zoom, Roosendaal en Woensdrecht.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

De Brabantse Wal bestaat uit diverse gebieden die op het grensgebied van het Brabantse hogere zandlandschap en de Zeeuwse kleilandschap van de delta liggen. Het meest westelijke deel van het Kempense Plateau eindigt hier in een hoge steilwand. Loodrecht op deze steilwand bevinden zich enkele beekdalen.

Op de Brabantse wal komen meerdere stuifzandgebieden voor, behalve relatief recente stuifduinen betreft het hier ook veel oudere rivierduinen, die zijn ontstaan aan het einde van de laatste ijstijd. De Mattemburgh is een oud landgoed op de overgang van de Brabantse Wal naar de jonge zeeklei van de Oosterschelde. Door de gradiëntrijke ligging is er een grote biologische rijkdom. Op de Woensdrechtse Heide wordt stuifzand, naaldbos en gemengd bos aangetroffen. De Wouwse Plantage is een oud landgoed met gemengde bossen, landbouwgronden, een relict van een zandverstuiving en lange beukenlanen in de vorm van een ster. Zoomland is ontstaan uit vier zeventiende-eeuwse landgoederen. Het landgoed is opgebouwd uit gevarieerde gemengde bossen, wei- en bouwland, heide met eikenstrubben dichtgegroeid stuifzand en moeras. Kortenhoeff bestaat uit natuurlijk bos en heidelandschap op voormalig landgoed. Het noordelijke deel van het landgoed Grote Meer bestaat uit licht geaccidenteerd zandgronden met daarop plantages van voornamelijk naaldbos met hier en daar stukjes landbouwgrond en enkele natuurlijke vennen: het Groote Meer, Kleine Meer en het Zwaluwmoer. De zuidelijke helft bestaat uit dennenbos, heide en zandverstuivingen.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Brabantse Wal behoort tot het Natura2000-landschap 'Hogere Zandgronden'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Ossendrecht is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur die noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.³

De grenzen van Vogelrichtlijngebieden worden bepaald door het gebruik dat de aanwezige bijlage I-soorten, en/of trekkende watervogels, en/of overige trekkende vogels ervan maken, waarbij wordt uitgegaan van landschapsecologische eenheden en de biotoeppen van de betrokken vogelsoorten. Brabantse Wal is aangewezen onder de Vogelrichtlijn vanwege de aanwezigheid van bossen, stuifzanden, heiden en vennen die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het is een gebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en tevens fungeert als broedgebied in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing is op de bijbehorende kaart aangegeven. Het Natura2000-gebied strekt zich uit van de bossen ten oosten van Bergen op Zoom in het noorden tot aan de rijksgrens bij Putte in het zuiden.

Het Vogelrichtlijngebied komt overeen met de begrenzing van het Natura2000-gebied. De Brabantse Wal is gelegen tussen Bergen op Zoom, Hoogerheide, Huijbergen en Putte. Het aangewezen gebied wordt in het noordwesten globaal begrensd door de Rijksweg A58 en in het oosten door de overgang van bos en heide naar cultuurgronden (o.a. Balse Dreef, Zoomvlietweg). In zuidoosten en zuiden valt de grens grotendeels samen met de rijksgrens met België (excl. Putte). Aan de westzijde wordt de grens gevormd door de overgang van bossen naar de cultuurgronden. Aan de oostzijde grenst het gebied aan De Kalmthoutse Heide in België.

Het Habitatrichtlijngebied betreft het gebied ten zuiden van de Huijbergse weg, ten zuiden van Hoogerheide en Huijbergen, tot aan de Belgische grens en ten oosten van de N289. De noordoostelijke uitloper van de Staartse Duinen is geen Habitatrichtlijngebied.

Het beschermd natuurmonument Kortenhoeff heeft een omvang van 101 ha.

De begrenzingen van het Vogelrichtlijngebied en van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

³ Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

- Verharde wegen en (lint-)bebouwing, die ook reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- De begrenzing langs de rijksgrens is zodanig aangepast dat deze lijnen samenvallen.;
- Onlogische verschillen (< 25 ha) tussen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn opgeheven door de meest ruime grens aan te houden.
- De begrenzing is afgestemd op die van het natuurmonument opdat deze geheel binnen het Vogel- en Habitatrichtlijngebied valt.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht. De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is op enkele plaatsen aangepast (zie de detailkaarten in bijlage A).

- Een deel van de Vliegbasis Woensdrecht (15 ha), voornamelijk bestaande uit bebouwing en open terrein zonder relevante vogelwaarden, is buiten de begrenzing gebracht.
- Landgoed De Wildert (ca. 15 ha) in gebruik als kampeerterrein is uit de begrenzing verwijderd, omdat hier geen relevante vogelwaarden aanwezig zijn.
- Ten oosten van Ossendrecht is de omranding aan de oostzijde van het bedrijventerrein Driehoeven II aan het Vogelrichtlijngebied onttrokken (2,3 ha). Het betreft een smalle strook bos die door de doorsnijding van de provinciale weg geen directe verbinding heeft met het overige deel van het Vogelrichtlijngebied. De ecologische waarde voor de aangewezen vogelsoorten is nihil.
- Tussen Hoogerheide en Huijbergen zijn een aantal bospercelen toegevoegd (4,8 ha) en is een akker (2,3 ha) zonder relevante vogelwaarden uit de begrenzing gehaald teneinde een logischere begrenzing te bewerkstelligen.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op enkele plaatsen aangepast.

- Ten oosten van Ossendrecht is de begrenzing uitgebreid (5,3 ha) zodat de begrenzing gelijk komt te liggen met het Vogelrichtlijngebied en een meer logische begrenzing bewerkstelligd wordt.
- Bij de enclave Putte is de begrenzing aangepast aan de begrenzing van het Vogelrichtlijngebied. Hiermee ontstaat tevens een logischere begrenzing van het Habitatrichtlijngebied. Percelen die verwijderd worden (totaal ca. 25 ha) betreffen voornamelijk bouwland en bos bij de begraafplaats. Verder wordt bij de Molenberg wordt het gebied met ca. 14 ha bos en heide vergroot.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 4.906 ha, waarvan 1.639 ha onder beide richtlijnen is aangewezen. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4. Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en van het (voormalig) beschermd natuurmonument. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaart-technische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze

paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. **Gebouw:** elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. **Bouwwerk:** elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- **Tuinen** zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- **Verhardingen** kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. **Wegen** betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en berm of zijkanten.
- **Hoofdspoorwegen** betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering van kwaliteit.

Toelichting Het habitatype stuifzandheiden met struikhei komt voor in mozaïek met het habitatype H2330 zandverstuivingen en als kleine, geïsoleerde stukken. Voor duurzame instandhouding en ontwikkeling van een completer ecosysteem is vergroting van kleine stukken tot een meer aaneengesloten, robuustere hoeveelheid open heide noodzakelijk. Het gebied is van belang gezien de ligging op de grens met België.

H2330 **Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen**
Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting Het habitatype zandverstuivingen komt momenteel voor op een militair oefenterrein en bestaat vrijwel alleen uit open zand, de oefeningen worden echter sterk verminderd, waarmee mogelijkheden ontstaan voor ontwikkeling van stuifzandbegroeiingen (kwaliteitsverbetering). Voor versterking van de windwerking en daarmee gepaard gaande kwaliteitsverbetering is uitbreiding oppervlakte noodzakelijk. De afwisseling van (kleine) stuifzanden en stuifzandheiden met struikhei is voor een groot aantal dieren belangrijk. Beide habitattypen komen lokaal in mozaïëkvorm voor. Om deze reden zijn beide doelen gecombineerd.

H3110 **Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (*Littorelletalia uniflorae*)**
Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting Het habitatype zeer zwakgebufferde vennen komt voor in het Groote meer, waar kleine biesvaren aanwezig is. In het verleden heeft hier ook waterlobelia gestaan. Het gaat hierbij om één van de weinige gebieden in ons land waar zeer zwak gebufferde vennen voorkomen en waar uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit van dit type, ondanks de slechte staat, te realiseren is. Hierdoor kan op termijn het gebied een zeer grote bijdrage leveren aan het landelijke doel voor het habitatype.

H3130 **Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea***
Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting Het habitatype zwak gebufferde vennen komt samen met habitatype H3110 zeer zwak gebufferde vennen voor in het Groote Meer.

H3160 **Dystrofe natuurlijke poelen en meren**
Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting Het habitatype zure vennen komt voor in het merendeel van de aanwezige vennen. Deels is de kwaliteit matig ontwikkeld door eutrofiëring en verdroging.

H4010 **Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix***
Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).
Toelichting Het habitatype vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A) komt over een beperkte oppervlakte in het gebied voor (in de nabijheid van de vennen), waarbij kwaliteitsverbetering mogelijk is. Uitbreiding oppervlakte loopt parallel met uitbreiding van habitattypen H3110 zeer zwakgebufferde vennen en H3130 zwak gebufferde vennen.

4.4 Habitatrictlijn: soorten (bijlage II)

H1166 **Kamsalamander**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Toelichting De kamsalamander komt in een aantal relictpopulaties voor in en rond het Kleine en Grote Meer. Ten behoeve van andere Natura2000-doelen worden deze meren mogelijk ongeschikt als leefgebied voor de kamsalamander, in dit geval zou elders in het gebied nieuw leefgebied gerealiseerd kunnen worden.

H1831 **Drijvende waterweegbree**
Doel Uitbreiding omvang en behoud kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
Toelichting Drijvende waterweegbree heeft in het gebied een stabiele populatie. Dit is één van de weinige gebieden in ons land waar de soort sinds langere tijd voorkomt. In de vennen nabij Ossendracht zijn goede mogelijkheden voor uitbreiding omvang leefgebied.

4.5 Vogelrichtlijn: broedvogels

A004 **Dodaars**
Doel Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting De vennen op de Brabantse Wal bieden onderdak aan enkele 10-tallen paren van de dodaars. Inventarisatiegegevens ontbreken grotendeels waardoor niets gezegd kan worden over de aantalsontwikkeling. De schatting voor de periode 1999-2003 komt uit op 40 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud van de populatie voldoende, wel geldt een verbetergave voor de kwaliteit van het leefgebied om het waterhoudend vermogen te vergroten (vennen vallen te vroeg droog). Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A008 **Geoorde fuut**
Doel Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting De Brabantse heidevennen leverden als broedgebied vanaf de 30-er jaren een relatief grote bijdrage in Nederland. De vennen op de Brabantse Wal (Groote en Kleine Meer) leveren als broedgebied in jaren met een gunstige waterstand de grootste bijdrage in Brabant en de op één na grootste bijdrage van Nederland met maximaal 82 paren in 2003. Gemiddeld bedroeg het aantal paren in de periode 1999-2003 46. Doorgaans varieert het aantal tussen de 40 en 65 paren. De vennen zijn zeer gevoelig voor verdroging en in droge voorjaren kunnen geoorde futen echter geheel ontbreken. De populatie sluit aan op die van de Kalmthoutse Heide aan de Belgische kant van de grens. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud van de populatie voldoende, wel geldt een verbetergave voor de kwaliteit van het leefgebied om het waterhoudend vermogen te vergroten (vennen vallen te vroeg droog). Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A072 **Wespendief**
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.
Toelichting Nog tot in de 60-er jaren was de wespendif een zeer schaarse broedvogel in Noord-Brabant en ontbrak zij vermoedelijk op de Brabantse Wal. Vanaf de 70-er jaren echter is zij als broedvogel bekend van de Brabantse Wal. De populatie heeft zich hier, in navolging van de rest van Noord-Brabant, langzaam uitgebreid. Zo werden in 1996 en 1997 9 paren vastgesteld. Voor de periode 1999-2003 wordt een gemiddeld bestand van 13 paren geschat. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied levert onvoldoende

draagkracht voor een sleutelpopulatie. De populatie van de Brabantse Wal is een relatief geïsoleerde voorpost van de verspreiding in Nederland; ook in de aangrenzende streek van België is zij zeer schaars.

A224 Nachtzwaluw

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 80 paren.

Toelichting De nachtzwaluw is van oudsher een broedvogel van de Brabantse heidevelden die vermoedelijk is toegenomen door de bebossing met naaldhout, waardoor het favoriete biotoop met bosranden en halfopen bossen langs heidevelden, sterk toenam. Van de Brabantse Wal stammen de eerste telgegevens uit begin 80-er jaren (ca 65 paren). Begin 90-er jaren was het aantal toegenomen tot ca. 75 paren en het laatste decennium bedraagt het aantal jaarlijks tussen de 75 en 88 paren. Daarmee levert het als broedplaats de grootste bijdrage in Noord-Brabant en ook de grootste bijdrage in Nederlandse buiten de Veluwe. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A236 Zwarte specht

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.

Toelichting Vermoedelijk vestigde de zwarte specht zich halverwege de vorige eeuw als regelmatige broedvogel. Het aantal paren is lange tijd geleidelijk toegenomen tot een niveau van 70 paren in 1994. Door telproblemen was deze schatting mogelijk te hoog, maar het gewenste niveau van een sleutelpopulatie wordt tegenwoordig vermoedelijk nog wel gehaald. Zo wordt de populatie voor de periode 1999-2003 geschat op 50 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A246 Boomleeuwerik

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.

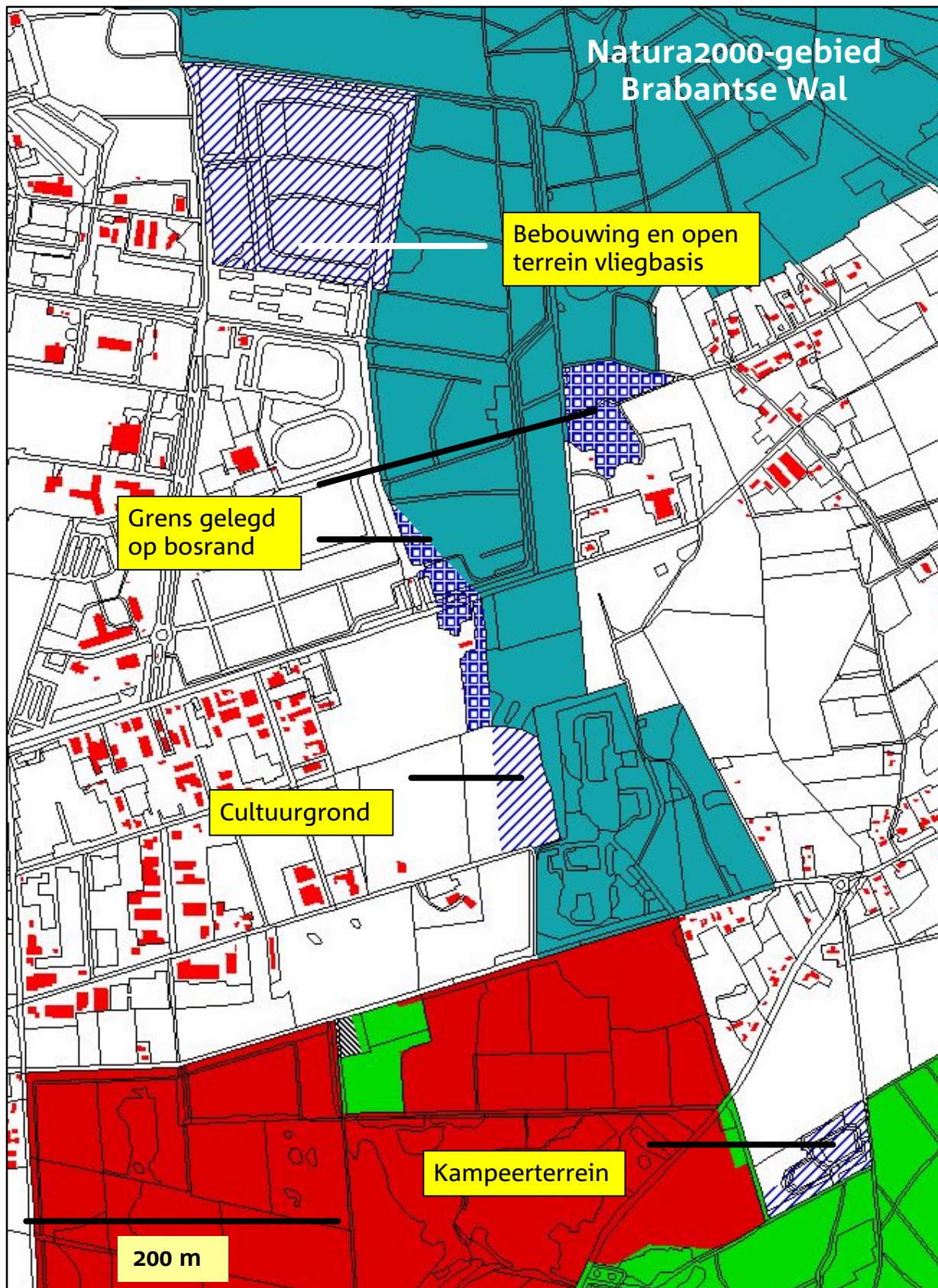
Toelichting Van oudsher is de boomleeuwerik een gewone broedvogel van de heidevelden. Over het aantalsverloop op de Brabantse Wal is weinig bekend. Begin 60-er jaren was ze relatief schaars en vermoedelijk is zij, in navolging van de populatie elders in Nederland, in recente jaren sterk toegenomen. Een telling in 1994 leverde 96 paren op. Voor de periode 1999-2003 wordt het aantal paren geschat op 140. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

4.6 Beschermde natuurmonumenten

Het Natura2000-gebied Brabantse Wal omvat één beschermde natuurmonument, namelijk Kortenhoeff (zie hoofdstuk 2). Ingevolge artikel 15a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 heeft de instandhoudingsdoelstelling voor dat deel van het gebied, dat zijn status als beschermd natuurmonument heeft verloren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in het van rechtswege vervallen besluit (verder: de “oude

doelen”). Voor zover deze doelstellingen Natura2000-waarden betreffen, zijn deze begrepen in de in de voorgaande paragrafen opgenomen instandhoudingsdoelstellingen. In een aantal gevallen is het onmogelijk om zowel de oude doelen als de Natura2000-doelen te bereiken, bijvoorbeeld omdat die doelen tegenstrijdig beheer vragen. In deze gevallen gaan de Natura2000-doelen vóór om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen. In het beheerplan zullen de oude doelen net als de overige instandhoudingdoelen worden uitgewerkt in ruimte en tijd. Dan wordt ook uitgewerkt waar achteruitgang van het natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis met betrekking tot oude doelen is toegestaan ten gunste van Natura2000-doelen. Het van rechtswege vervallen besluit is ter informatie bij dit besluit gevoegd (bijlage B).

128. Brabantse Wal: grenswijzigingen tussen Hoogerheide en Huijbergen

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK

Overwegende, dat het gebied, dat bekend is als het landgoed "Kortenhoeff", in de gemeente Woensdrecht, voor zover gevormd door de hierna kadastraal omschreven percelen, van algemeen belang is om zijn natuurschoon en zijn natuurwetenschappelijke betekenis en mitsdien een natuurmonument is in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

dat het natuurmonument bestaat uit een complex van bos, naaldbos, droge heide, vochtige heide, vennen, restanten van boomgaarden en graslanden;

dat de gevarieerde opbouw van het natuurmonument heeft geleid tot een grote verscheidenheid in planten- en dierenleven;

dat in het natuurmonument minder algemene tot zeldzame plantengemeenschappen met daartoe behorende eveneens minder algemene tot zeldzame soorten hogere en lagere planten voorkomen;

dat het natuurmonument als broed- en pleisterplaats fungeert voor een groot aantal vogelsoorten;

dat het natuurmonument door zijn afwisseling en grote uitgestrektheid om zijn natuurschoon van belang is;

Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de biologische waarden, maar ook de geomorfologische structuur, de opbouw van de bodem en de voor de fauna noodzakelijke rust;

Overwegende ten slotte, dat de bescherming van dit natuurmonument niet reeds op andere wijze door of krachtens de wet is verzekerd;

Gelet op artikel 7 en artikel 9, zevende lid, van de Natuurbeschermingswet;

Gezien de beschikking van 26 mei 1978, nr. NLB/N-30252, houdende het besluit, dat de aanwijzing als beschermd natuurmonument in overweging is ten aanzien van het landgoed "Kortenhoeff";

Gezien de omtrent de in overweging zijnde aanwijzing door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ingezonden en van hun beschouwingen vergezeldde schrifturen, alsmede de te zelfder zake door de Natuurbeschermingsraad en de Rijksplanningologische Commissie uitgebrachte adviezen;

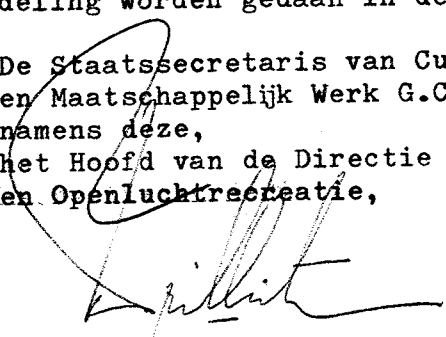
Handelende in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;

B E S L U I T :

Aangewezen wordt als beschermd natuurmonument het landgoed "Kortenhoeff", voor zover gevormd door de percelen, kadastraal bekend gemeente Woensdrecht, sectie D, nrs. 1391, 1392, 1558, 1561, 1723, 1724, 2305 en 2307, een en ander zoals aangegeven op de bij deze beschikking behorende kaart BN 37.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk G.C. Wallis de Vries,
namens deze,
het Hoofd van de Directie Natuurbehoud
en Openluchtrecreatie,

Ir. F.C. Prillewitz.

TOELICHTING

Het natuurmonument dat wordt gevormd door het landgoed "Kortenhoeff" is gelegen in de gemeente Woensdrecht en heeft een oppervlakte van ca 100 ha. Het maakt deel uit van een uitgestrekt gebied met bossen, heideterreinen en vennen.

Natuurwetenschappelijke betekenis

Het natuurmonument bestaat uit een complex van loofbos, naaldbos, droge heide, vochtige heide, vennen, restanten van boomgaarden en graslanden. Deze ruimtelijke variatie in bodemgebruik heeft er, in samenhang met de verschillen in hoogteligging, voedselrijkdom en waterhuishouding, toe geleid dat zich in het natuurmonument een rijk planten- en dierenleven heeft ontwikkeld.

Dit komt in het bijzonder in de verscheidenheid van de vegetatie tot uitdrukking: in het natuurmonument komt een groot aantal typen plantengemeenschappen voor, waaronder minder algemene tot zeldzame. Vooral het westelijke van de twee in het natuurmonument gelegen vennen, is door zijn voedselarm karakter en door de overgang tussen dit ven en het aangrenzende heideterrein, in botanisch opzicht van betekenis. Door de geleidelijke overgang van de oevervegetatie van het ven naar de hoger gelegen droge heide is een gedifferentieerd vegetatiepatroon ontstaan, dat nog wordt versterkt onder invloed van de zich tot in de droge heide voortzettende greppels en van het patroon van slenken, lagere ruggen, kommen en hogere veenbulten van de oever.

In het nattere deel behoort de vegetatie tot de klasse der Hoogveenbultengemeenschappen en vochtige heide, terwijl de drogere gedeelten tot de Struikheide-Kruipbremgemeenschap kunnen worden gerekend. De floristische rijkdom van het ven en zijn omgeving blijkt zowel uit het aantal soorten dat er is aangetroffen, als uit de aantallen waarin deze soorten voorkomen. Wat het laatste betreft is het massaal voorkomen van Beenbreek het meest opvallend. Enkele van de in het ven en zijn omgeving aangetroffen soorten hogere planten zijn: Beenbreek, Veenpluis, Ronde zonnedauw, Kleine zonnedauw, Klokjesgentiaan en Veenbies.

Ook de lagere planten zijn goed vertegenwoordigd.

De bossen van het natuurmonument bestaan grotendeels uit naaldbomen. De loofhoutbossen bestaan voornamelijk uit een, ten gevolge van de schrale bodem slecht ontwikkelde populierenaanplant. Door de voedselarme bodem en het hiermee samenhangende extensieve gebruik zijn de omstandigheden in deze bossen gunstig voor de ontwikkeling van de vegetatie in een meer natuurlijke richting.

In samenhang met de verschillen in bodemtype en in waterhuishouding wordt er dan ook een aantal stadia van ontwikkeling van levensgemeenschappen van voedselarme gronden aangetroffen.

De graslanden in het natuurmonument worden gekenmerkt door ruimtelijke variatie in bodemtype en waterhuishouding en in samenhang hiermee door variatie in de intensiteit van het agrarisch gebruik. Er komen zowel graslanden voor die normaal beweid en bemest worden, als graslanden die extensief worden beweid en matig of in het geheel niet worden bemest. Ten slotte komen er ook graslanden voor die zich, doordat ze sinds enige jaren niet meer bemest worden, ontwikkelen in de richting van een meer natuurlijke samenstelling.

Van de fauna van het natuurmonument zijn alleen ornithologische gegevens bekend. Aangenomen kan echter worden dat het gebied door zijn afwisseling, rust en relatief grote uitgestrektheid ook in faunistisch opzicht van betekenis is.

Het natuurmonument is als broed- en pleisterplaats voor vogels van belang.

Begrenzing

De begrenzing van het natuurmonument is primair op de hiervoor beschreven natuurwetenschappelijke waarden gebaseerd.

Omdat het gebied deel uitmaakt van een groter natuurgebied zijn ook andere criteria, zoals de eigendomssituatie, bepalend voor het verloop van de grens aan de zuidoost-zijde.

De grens van het natuurmonument loopt als volgt. De noordgrens wordt gevormd door de Huybergse weg, met uitzondering van de kadastrale percelen 1426, 1721 en 1722, die buiten de aanwijzing zijn gehouden. Tot aan de "Staartse Heide" wordt als oostgrens de gemeentegrens gevolgd. Vervolgens wordt de noordgrens van deze heide tot aan de Abdijlaan gevolgd. Deze laan wordt vanaf dit punt als oostgrens aangehouden. De zuidgrens wordt gevormd door de eigendomsgrens van de combinatie van eigenaren, die het gebied grotendeels in eigendom heeft. Ten slotte wordt de westgrens gevormd door de openbare weg, Groene Papegaai genaamd.

Tracé rijksweg 19

In 1971 is door de Minister van Verkeer en Waterstaat het tracé vastgesteld van rijksweg 19. Dit tracé doorsnijdt het natuurmonument.

In 1977 heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat besloten tot heroverweging van het tracé. Eén van de daarbij in de overweging te betrekken varianten doorsnijdt eveneens het onderhavige gebied.

De aanwijzing als beschermd natuurmonument van het landgoed "Kortenhoeff" zal geen beletsel vormen voor het realiseren van een tracé, wanneer daartoe besloten wordt, nadat de voor de vaststelling van het tracé geldende procedure is doorlopen.

Gebruik

Volgens de artikelen 12 en 13 van de Natuurbeschermingswet moet voor handelingen die de wezenlijke kenmerken van het beschermd natuurmonument aantasten dan wel schadelijk voor de natuurwetenschappelijke betekenis of ontsierend zijn, vergunning worden gevraagd. Dit dient krachtens artikel 13, eerste lid, per aangetekende brief te gebeuren. Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen, dat de in artikel 12 van de wet bedoelde verbodsbepalingen voor een ieder van kracht zijn.

Het is niet mogelijk op voorhand aan te geven wat wel en wat niet is toegestaan. In de eerste plaats hangt dit samen met de opbouw van het natuurmonument, in de tweede plaats kunnen handelingen in aard en intensiteit verschillen. Gezien het grote aantal handelingen die zich kunnen voordoen, zal van geval tot geval moeten worden vastgesteld of een vergunningal of niet is vereist. Omdat het voor de betrokkene(n) vaak moeilijk is om een en ander zelf te beoordelen, kan hierbij de hulp worden ingeroepen van de natuurbeschermingsconsulent van het Staatsbosbeheer. Hij zal dan uitsluitel kunnen geven over de vraag of het noodzakelijk is vergunning aan te vragen.

Teneinde wat betreft het voorgaande de gedachte te bepalen, wordt hierna een aantal voorbeelden gegeven van handelingen, waarvoor in het algemeen een vergunning vereist zal zijn.

- Bouwen in de zin van artikel 1 van de Woningwet
- plaatsen of aanleggen van voor verblijf geschikte - al dan niet aan hun bestemming onttrokken - voer- en vaartuigen, caravans en tenten;
- planten van bomen of ander houtgewas;
- berijden en stallen van motorvoertuigen;
- beoefenen van vormen van buitensport zoals ruitersport, vissen, modelvliegstuigsport e.d.;
- opslaan, storten, bergen of deponeren van al dan niet afgedankte of aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, stoffen of produkten;
- aanleggen of verharderen van wegen, banen of parkeergelegenheden en het aanbrengen van enige oppervlakteverharding;
- ontgronden, bodem verlagen, aanleggen van waterlossingen, plassen of

- vijvers, ophogen, egaliseren, ontginnen of ploegen;
- verrichten van handelingen welke wijziging of intensivering van het bestaande bodemgebruik beogen of ten gevolge kunnen hebben;
 - scheuren van grasland;
 - aanwenden van bestrijdingsmiddelen, groei- en stoorstoffen, kunstmeststoffen en organische meststoffen, zowel op het land als in het water;
 - handelingen welke wijziging van de waterhuishouding of waterstand beogen of ten gevolge hebben;
 - aanbrengen of inrichten van recreatieve voorzieningen zoals caravan- of kampeerterreinen, lig- of speelweiden en -stranden, picknickplaatsen, dagcampings, aanlegplaatsen enz.;
 - aanbrengen of aanleggen van oeverbeschoeiingen;
 - leggen of aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse leidingen, constructies, installaties of apparatuur;
 - winnen van bosstrooisel of mos.

Beheersplan

De wet geeft in artikel 14 de mogelijkheid met de eigenaar en gebruiker een beheersplan op te stellen. Dit beheersplan komt tot stand op vrijwillige basis. Met het beheersplan wordt allereerst beoogd, dat het voor het natuurmonument gewenste beheer zal worden uitgevoerd. Daarnaast brengt het beheersplan met zich, dat de eigenaar en gebruiker meteen al duidelijkheid verkrijgen over handelingen die zouden moeten worden nagelaten in het belang van het natuurmonument.

Op grond van de wet kunnen de betrokkenen een vergoeding krijgen voor de uit zulk een beheersplan voortvloeiende kosten die redelijkerwijs niet voor hun rekening behoren te komen.

Doordat het beheersplan in overeenstemming met de eigenaar en gebruiker wordt vastgesteld, is ingevolge het derde lid van artikel 12 van de wet voor in het beheersplan neergelegde handelingen géén vergunning vereist. De natuurbeschermingsconsulent van het Staatsbosbeheer is gaarne bereid inlichtingen te verschaffen over de mogelijkheden van een beheersplan. Het kantoor van de consulent in de provincie Noord-Brabant is gevestigd Prof. Cobbenhagenlaan 225, Tilburg, telefoon 013-678755.